

Прогнозування розвитку передвиборної ситуації в Україні в 2004 році

У першій половині квітня 2004 року Дніпровський центр соціальних досліджень провів експертне опитування на тему: "Прогнозування розвитку передвиборної ситуації в Україні в 2004 році". Метою дійсного дослідження було визначення основних тенденцій розвитку передвиборної ситуації на Україні. У цілому, в опитуванні взяло участь 50 чоловік, вибірка експертів здійснювалася за професійною ознакою (9 державних службовців, 14 керівників громадських організацій, 7 керівників партій, 12 журналістів, 8 науковців).

Згідно даним проведеного дослідження більшість експертів вважає, що ні пропрезидентським ні опозиційним силам не вдасться висунути на вибори єдиного кандидата. За це твердження висловилися 54% опитаних. Лише 40% респондентів вважають за можливе висування єдиного кандидата від кожного табору. Утруднилися відповісти - 6 %.

На думку експертів, на пост Президента України в 2004 році висунуть свої кандидатури наступні політики: В. Ющенко (16,33 %); В. Янукович (14,67 %); П.Симоненко (13,67 %); А. Мороз (12,67 %); Н. Витренко (10 %); Ю. Тимошенко (8,33 %); С. Тігіпко (4,67 %); Л. Кучма (4%); В. Кирпа (4 %); В. Медведчук (2,67 %); В. Пустовойтенко (2,67 %); А. Кинах (2,33%); В.Литвин (2,33 %). Серед інших можливих кандидатур (1,66 %) указуються: Волга - 2 згадування, Бойко, Е. Марчук, В. Хорошковський, И.Богословська. Також експерти не виключають можливість появи нової фігури, у тому числі із Дніпропетровського регіону.

У виборчій кампанії 2004 року, на думку експертів, із задіяна максимальне кількість технологій. Більше конкретний вибір буде залежати від регіону й сил, які будуть використовувати ці технології. Проте головними засобами в арсеналі політтехнологів залишаться використання адміністративного ресурсу (14 згадувань) і так називані "брудні" технологи або чорний PR (12 згадувань). Буде розгорнута широка пропагандистська кампанія в підтримку кандидатів від влади, включений механізм дискредитації кандидатів від опозиції, у тому числі пошуки й публікація компромату в ЗМІ (9 згадувань). Експерти вважають можливої спробу протиставлення ідеології схід, Америка-Росія. Для виборців російськомовного сходу й півдня України буде використатися підтримка провласного кандидата Росією (2 згадування). Також з не виключають можливості розвитку президентської кампанії-2004 в Україні за аналогією з російськими президентськими виборами 2000 року (2 згадування).

Найпоширенішими порушеннями на майбутніх виборах, на думку експертів, будуть: фальсифікація при підрахунку результатів виборів (16 згадувань); тиск на виборців за місцем роботи й навчання, використання службового становища (15 згадувань); підкуп виборців (7 згадувань); нерівні умови агітації для кандидатів, обмеження в доступі до ЗМІ (6 згадувань); агітація після дозволеного часу (5 згадувань); вкидання бюлетенів (5 згадувань); тиск на виборчі комісії (3 згадування); маніпуляції з бюлетенями (псування, "мертві душі", "вільні" бюлетені) (3 згадування); недостовірні відомості про кандидатів при реєстрації (3 згадування); порушення у фінансуванні (незаконне фінансування, перевищення фондів) (3 згадування); примусове голосування за провласного кандидата в армії, МВС, у місцях позбавлення волі, в інших державних структурах (3 згадування); порушення при формуванні дільничних й окружних виборчих комісій (2 згадування); обмеження діяльності спостерігачів особливо в сільській місцевості (2 згадування). Також, у період проведення виборчої кампанії експерти вважають за можливе виникнення перешкод у проведенні опозицією передвиборних заходів, порушення прав опозиційних кандидатів, використання юридичних процедур і судових органів для протидії опозиції, прямі провокації, залякування виборців.